

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

30.5.2007

B6-0235/2007

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Laima Liucija Andrikiene and José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra,

fraktsiooni PPE-DE nimel

ÜRO inimõiguste nõukogu (UNHRC) viies istungjärk

Euroopa Parlamendi resolutsioon ÜRO inimõiguste nõukogu (UNHRC) viienda istungjärgu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO inimõiguste komisjoni kohta alates 1996. aastast, eelkõige 16. märtsi 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste nõukogu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste ja ÜRO inimõiguste komisjoni 62. istungjärgu kohta,¹ samuti 29. jaanuari 2004. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni suhete kohta,² 9. juuni 2005. aasta resolutsiooni Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni reformi kohta,³ 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni ÜRO tippkohtumise (14.–16. september 2005) tulemuste kohta⁴ ja 26. aprilli 2007. aasta resolutsiooni, mis käsitles aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2006. aastal ja ELi poliitikat antud küsimuses;
 - võttes arvesse oma eriresolutsioone inimõiguste ja demokraatia kohta;
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni nr 60/251, millega asutati inimõiguste nõukogu;
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu varasemaid istungjärke;
 - võttes arvesse eelseisvat viiendat istungjärku;
 - võttes arvesse nõukogu töörühmade töö tulemusi järgmistel teemadel: kaebuste esitamise kord; universaalne perioodiline läbivaatus; ekspertnõuannete süsteemi tulevik, päevakord, aasta töökava, töömeetodid ja -kord ning erimenetluste läbivaatamine;
 - võttes arvesse inimõiguste nõukogu 17. mai valimiste tulemusi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et inimõiguste universaalsuse austamine, edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetilisest ja õiguslikust *acquis*'st ning üks Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakividest;
- B. arvestades, et ÜRO on potentsiaalselt nii praegu kui ka minevikus üks kõige sobivamatest organisatsioonidest, kes suudab tegeleda kõikehõlmavalt inimõiguste küsimustega ja väljakutsetega, millega inimkond tänapäeval kokku puutub;
- C. arvestades, et inimõiguste nõukogu saaks pakkuda tõhusat platvormi inimõiguste kaitse tugevdamiseks ja edendamiseks ÜRO raamistikus;

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0097.

² EÜT C 96 E, 21.4.2004, lk 79.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0237.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0362.

- D. arvestades, et inimõiguste nõukogu viies istungjärg tuleb selles suhtes otsustav, kuna sellel viiakse lõpule mehhanismide ja volituste läbivaatamine ning töötatakse välja universaalse perioodilise läbivaatuse üksikasjad;
- E. arvestades, et inimõiguste nõukogu usaldusväärsus põhineb nende reformide ja mehhanismide heaks kiitmisel niisugusel kujul, mis tugevdab tema võimet käsitleda inimõiguste rikkumisi kogu maailmas;
- F. arvestades, et nõukogu viiendaks istungjärguks on moodustatud Euroopa Parlamendi ajutine delegatsioon, nagu seda tehti ka möödunud aastal ja enne seda nõukogu eelkäija, ÜRO inimõiguste komisjoni jaoks,
1. võtab teadmiseks inimõiguste nõukogu esimese tööaasta tulemused; tervitab inimõiguste nõukogu poolt endale koostatud ambitsioonikat töökava, mis hõlmab tema töökorra ja -meetodite läbivaatamist, eelkõige universaalse perioodilise läbivaatuse väljatöötamist ja rakendamist ning erimenetluste läbivaatamist;
 2. tervitab eriistungjärgude korraldamist kiireloomuliste kriisilukordadega tegelemiseks; väljendab siiski muret inimõiguste nõukogu suutmatuse üle võtta meetmeid paljude maailma kõige kiireloomulisemate inimõigustega seotud olukordade lahendamiseks;
 3. avaldab erilist kahetsust inimõiguste nõukogu Darfuri resolutsiooni nõrkuse üle ning salajases korras vastu võetud otsuse üle katkestada Iraanis ja Usbekistanis toimuvate inimõiguste rikkumiste alaste kaebuste läbivaatamine „1503” menetluse alusel; märgib, et „1503” menetluse kohane konfidentsiaalsus pole toonud loodetud tulemusi asjakohaste ametivõimudega tehtava koostöö paranemisel; palub läbipaistvamate menetluste kasutusele võtmist;
 4. tervitab konventsiooni kõigi isikute kaitsmiseks tahtevastase ja riigi varjatud kadumise eest allkirjastamist ühe aasta möödudes selle vastuvõtmisest ÜRO Peaassamblees; kutsub kõiki ÜRO liikmesriike üles konventsiooni ratifitseerima; taaskinnitab oma tugevat toetust allkirjastamis- ja ratifitseerimiskampaaniale;
 5. võtab teadmiseks ÜRO Peaassamblee poolt 17. mail inimõiguste nõukogu 14 uue liikme valimise tulemused;
 6. tervitab asjaolu, et Valgevenet nõukogusse ei valitud, kuna neli kuud tagasi mõistis ÜRO Peaassamblee hukka sealse inimõiguste rikkumise ja koostöö puudumise erimenetlustega;
 7. nõuab kõigis piirkondades tugevat konkurentsi sisaldavate valimiste läbiviimist, et pakkuda ÜRO liikmesriikide hulgas tõelist valikut; avaldab kahetsust, et tõendite puudumisel valiti mõned riigid, kus inimõiguste olukord on problemaatiline;
 8. taaskinnitab, kui vajalik on, et inimõiguste nõukogu liikmed täidaksid oma kohustust teha täielikku koostööd erimenetlustega eesmärgiga rõhutada oma osa inimõiguste universaalsuse säilitamisel;
 9. julgustab Euroopa Liitu jätkuvalt läbi suruma liikmelisuskriteeriume inimõiguste nõukogusse valimiseks ja liikmesriikide valimislubaduste tegeliku rakendamise

järelevalveks;

10. rõhutab, et inimõiguste nõukogu usaldusväärsus ja tõhusus inimõiguste kaitsmisel põhineb erimenetlustega koostöö tegemisel ja nende täielikul rakendamisel, nagu ka reformide ja mehhanismide heaks kiitmisel niisugusel kujul, mis tugevdab tema võimet käsitleda inimõiguste rikkumisi kogu maailmas,

Menetluste ja mehhanismide läbivaatamine

11. peab universaalset perioodilist läbivaatamismehhanismi potentsiaalseks vahendiks, mis suurendab inimõiguste järgimise kohustuse ja praktika ülemaailmse järelevalve universaalsust, allutades kõik ÜRO liikmesriigid võrdsele kohtlemisele ja kontrollile;
12. rõhutab, et seda eesmärki võib saavutada vaid juhul, kui läbivaatamine sisaldab sõltumatut ekspertiisi läbivaatusprotsessi kõigil etappidel ja tõhusat, tulemustele orienteeritud järelmehhanismi; väljendab sügavat muret selle teema praeguse suundumuse suhtes;
13. kutsub seetõttu kõiki ÜRO liikmesriike üles tagama, et läbivaatamine põhineks objektiivsel ja usaldataval teabel ning ühistel läbivaatusstandarditel nagu inimõiguste ülddeklaratsioon ja muud kohustused, sealhulgas valimislubadused;
14. nõuab läbivaatusprotsessis järelmeetmete sätete kaasamist, milles nõutakse, et läbi vaadatud liikmesriigid annaksid nõukogule aru soovitude rakendamise kohta;
15. rõhutab protsessi läbipaistvuse olulisust kõigile osapooltele ja sidusrühmadele ning valitsusväliste organisatsioonide tõhusa osaluse tähtsust kogu protsessi vältel;
16. rõhutab, et erimenetlused on ÜRO inimõiguste masinavärgi südamikuks, mängides olulist rolli inimõiguste kaitses ja edendamisel;
17. nõuab tungivalt, et kõik ÜRO liikmesriigid säilitaksid seetõttu erimenetluste sõltumatuse valitsuste avaldatavast poliitilisest mõjust ja tagaksid, et nende sekkumine ja tulemuste põhjal antud soovitusel säilitatakse ekspertiisi kvaliteedi olulise elemendina;
18. avaldab sellega seoses sügavat muret Aafrika rühma esitatud erimenetluste toimimisjuhendi projekti üle, mis nõrgendab tunduvalt mehhanisme ja nende kaitsevõimet;
19. rõhutab, et toimimisjuhendi vastuvõtmise korral peaks selles piirduma volitatud esindajate ametieetika ja -põhimõtetega ning täpsustama riikide kohustust erimenetlustega koostööd teha, austades nende sõltumatust ja lihtsustades nende tööd;
20. nõuab erimenetluste pidevat toetamist rahastamise ja töötajate osas;
21. rõhutab, et erimenetluste volituste läbivaatamisel tuleks pidada nõu erinevate volitatud esindajatega, et vältida menetluste süsteemi kaitsevõime nõrgendamist; rõhutab, et universaalne perioodiline läbivaatus koos eriistungjärgudega peaks olema inimõiguste rikkumise käsitlemise lisamehhanism ega tohiks asendada erimenetlustele antud riigipõhiseid volitusi;

22. märgib, et nõukogu päevakord peaks tekkivate inimõigusalaste kriisilukordadega tegelemiseks ühitama prognoositavuse ja paindlikkuse,

ELi kaasamine

23. tunnustab ELi ja tema liikmesriikide aktiivset osalust inimõiguste nõukogu esimese aasta töös ja eeldab Rumeeniast edukat ÜRO inimõiguste nõukogu eesistujariiki;
24. palub ELil taaskinnitada ja kindlustada oma kindlat seisukohta eespool mainitud probleemide suhtes, eelkõige universaalse perioodilise läbivaatuse ja erimenetluste läbivaatuse suhtes, mis on nõukogu edasise tõhusa töö seisukohalt üliolulised; palub ELil lükata tagasi iga kompromiss, mis seaks ohtu inimõiguste nõukogu võime etendada täies ulatuses oma osa inimõiguste ülemaailmsel kaitsmisel ja edendamisel;
25. kordab oma üleskutset ELile kasutada tõhusamalt kolmandatele riikidele määratud abi ja poliitilist toetust, ergutamaks neid koostööle inimõiguste nõukoguga;
26. on seisukohal, et ELi liikmesriigid peaksid nõukogu edule kaasa aitamiseks tegutsema ühtselt ja kooskõlastatult;
27. ootab inimõiguste allkomisjoni tellitud uuringute kättesaamist, mis käsitlevad nõukogu liikmesriikide inimõiguste olukorda ja ELi liikmesriikide rolli tõhusust nõukogus;
28. palub riikidel, mis on ELiga sõlminud inimõiguste alaseid sätteid sisaldavaid lepinguid, teha koostööd ELiga, et suurendada nõukogu potentsiaali inimõiguste edendamiseks kogu maailmas; palub oma parlamentidevahelistel delegatsioonidel ja assambleedel käsitleda seda aspekti oma koosolekutel;
29. volitab inimõiguste nõukogu viiendaks istungjärguks moodustatud Euroopa Parlamendi delegatsiooni esitada käesolevas resolutsioonis välja toodud probleeme, palub delegatsioonil esitada oma visiidi kohta aruanne inimõiguste allkomisjonile, ja peab asjakohaseks jätkata Euroopa Parlamendi delegatsioonide saatmist inimõiguste nõukogu asjaomastele istungjärgudele;

o

o o

30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, 61. Peaassamblee presidendile, ÜRO inimõiguste nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemkomissarile ja välisasjade komisjoni asutatud ELi ja ÜRO töörühmale.